

صفحات تاریخی

و

فرهنگی جلیل

مؤلف :

دکتر احمد بوستان

۱۳۹۹

سرشناسه	:	بوستانی، احمد، ۱۳۴۷-
عنوان و نام پدیدآور	:	صفحات تاریخی و فرهنگی جلیل / مولف احمد بوستانی.
مشخصات نشر	:	یاسوج: چویل، ۱۳۹۹.
مشخصات فیزیکی	:	۱۷۹ ص. : مصور (رنگی)، نمونه، عکس (بخش رنگی).
شابک	:	978-600-445-104-8
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه: ص. [۱۵۴] - ۱۶۱.
موضوع	:	جلیل، منطقه
موضوع	:	Jalil Region (Iran)
رده‌بندی کنگره	:	DSR ۲۰۱
رده‌بندی دیویی	:	۹۰۷/۶۲۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۷۳۰۵۴۵

« صفحات تاریخی و فرهنگی جلیل »

مؤلف	:	دکتر احمد بوستانی
ناشر	:	چویل
صفحه‌آرا	:	الناز فرهمند
تیراژ	:	۵۰۰ جلد
نوبت چاپ	:	اول ۱۳۹۹
تعداد صفحات	:	۱۶ صفحه
قطع	:	مربعی
قیمت	:	۵۰۰ تومانی
شابک	:	978-600-445-104-8
لیتوگرافی، چاپ و صحافی	:	صدف

آدرس: یاسوج، خیابان ارم، فرعی ۹، پلاک ۱۰
تلفن: ۰۹۱۷۷۴۱۰۵۹۴

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۸.....	مقدمه
فصل اول مناسبات سیاسی و دستاوردهای آن	
۱۳.....	جغرافیای جلیل
۱۵.....	اوضاع ایران پس از ورود اسلام
۱۹.....	مناسبات سیاسی منطقه جلیل دستاوردهای آن
۱۹.....	الف) رابطه میان جلیل و خراسان
۳۲.....	جنگ عبدالله خانی (۱۳۲۳)
۳۶.....	ب) حکومت و رابطه‌ی آن با منطقه جلیل
۴۵.....	ج) لوایح شش گانه
۵۲.....	جنگ گجستان
۵۴.....	د) حضوری پر رمز و راز
۵۷.....	احضار بزرگان و ریش سفیدان طایفه جلیل
۵۹.....	روزی تلخ و شیرین

فصل دوم : اوضاع اجتماعی منطقه جلیل

۷۴.....	بررسی نظام تقسیمات سنتی (اولادهای اصلی و فرعی)
۷۴.....	الف) اولاد اصلی حسین
۷۹.....	ب) اولاد اصلی حسن
۸۳.....	عوامل دگرگونی نظام اجتماعی
۸۸.....	تحولات اجتماعی منطقه‌ای
۸۸.....	الف) خدمات عمرانی
۸۸.....	ب) تاسیس انجمن اسلامی مردمی منطقه جلیل

فصل سوم : اوضاع اقتصادی و نتایج آن

۱) مالکیت ارضی و کشاورزی	۹۴
۲) دامداری	۹۹
۳) تجارت و دکانداری (داد و ستد)	۱۰۰
- شیوه‌ی مبادله	۱۰۳

فصل چهارم : اوضاع فرهنگی منطقه جلیل و ابعاد آن

۱) آموزش مکتبی	۱۰۷
۲) تأسیس مدارس نسبی در منطقه جلیل	۱۰۹
الف) پذیرفته شدگان پیشسرای مقدماتی	۱۱۵
ب) پذیرفته شدگان دانشسرای عشایری	۱۱۷
فارغ التحصیلان دانشسرای مقدماتی	۱۲۰
سپاهیان خدمت	۱۲۱
پذیرفته شدگان مقطع راهنمایی (دبیر)	۱۲۳
مدارس راهنمایی	۱۲۵
اسامی معلمان آموزش ابتدایی عشایری (جلیل)	۱۲۷
آموزش ابتدایی و راهنمایی شهرستان بویراحمد	۱۲۸
آموزش متوسطه شهرستان بویراحمد	۱۳۲
اسامی معلمان بازنشسته عشایری (جلیل)	۱۳۳
دیگر فرهنگیان جلیلی استان	۱۳۴
مسئولان آموزش و پرورش از منطقه‌ی جلیل	۱۳۴
تاریخ و تاریخ‌نگاری در منطقه جلیل	۱۳۶
شعر و شاعری	۱۳۷
فرهنگ ایثار و شهادت	۱۳۹
دیگر مدیران و مسئولان منطقه‌ی جلیل در ادارات مختلف	۱۴۶
منابع و مآخذ	۱۴۹
مصاحبه‌ها	۱۵۳
پیوست	۱۵۹

مقدمه

تاریخ‌نگاری محلی از نیمه‌ی دوم قرن بیستم در دانشگاه‌های اروپا و آمریکا پایه‌گذاری شده است. این سنت تاریخ‌نگاری برای اولین بار در (۱۹۴۷) میلادی در دانشگاه لستر (Leicester) انگلستان، تحت عنوان دانشکده‌ای راه‌اندازی گردید. از آن زمان به بعد سمت و سوز تاریخ‌نگاری اروپایی بیشتر بر تاریخ‌نگاری محلی متمرکز گردید. اما در خاورمیانه و ایران هنوز دانشکده‌ی خاصی در نظر نگرفته‌اند و تنها در برخی از دانشگاه‌ها مانند اصفهان این گرایش در مقطع دکتری فعال می‌باشد. یا در حوزه پژوهش‌های مختلف، مجلاتی تحت عنوان تاریخ محلی فعالیت دارد. به هر حال محلیت دارای سه شاخص: جغرافیا، انسان و داده کردن است. با توجه به این شاخصه‌ها هر نوع پژوهش در حوزه تاریخ محلی نیازمند بررسی استعداد‌های مختلف اعم از جغرافیایی، انسانی و فرهنگی می‌باشد. محلی‌نگاری پژوهشی در عرض می‌باشد که باید ابعاد مختلف سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی را تقریباً همزمان و به روز (نوعی مشارکت در حال و گذشته) بررسی و تدوین نماید. در این راستا درصدد برآمدن که تاریخ منطقه جلیل را با رویکرد تاریخ‌نگاری محلی (با تکیه بر معرفی توانایی‌ها، پتانسیل‌های موجود و استعداد‌های مختلف) مردم این منطقه به صورت اجمالی به رشته تحریر درآورم. پس این بخش از تاریخ منطقه جلیل، حتی‌الامکان با نگاهی نو و مبتنی بر اصول علمی پژوهش تحلیل و تبیین گردیده است. براین مبنا پژوهش حاضر شامل چهار فصل؛

الف) مناسبات سیاسی و دستاوردهای آن

ب) تاریخ اجتماعی منطقه جلیل

(ج) اوضاع اقتصادی و نتایج آن

(د) فرهنگ و ابعاد مختلف آن می‌باشد.

در پژوهش حاضر چند نکته بایستی مورد توجه قرار گیرد:

۱. پژوهش هرچند وسیع باشد همه چیز در آن نمی‌گنجد، گرچه برد زمانی و مکانی پژوهش معین است مسائل و موضوعات نیز در همان ظرف و زمان باید بگنجد.

۲. طرح مسأله انساب و نژاد در پژوهش شجره‌نویسان بیشتر معمول است و جز در قسمتی از تقسیمات اجتماعی در این پژوهش مورد توجه نیست زیرا چندان بحث ارزش‌گذاری و شناخت هویت نیز ملاک نمی‌باشد.

۳. پژوهش حاضر، پژوهشی در طول و عرض است. اما، شیب آن به سمت پژوهش عمقی است؛ زیرا عمده منابع مطلعین ناظر به رخدادها و حوادث بوده‌اند و ابعاد مختلف منطقه مورد توجه قرار گرفته است.

۴. این پژوهش از آذرماه ۱۳۵۲ آغاز گردیده و تلاش فراوانی در این زمینه انجام گرفته اما هیچ پژوهشی جاری یا نقل و کمبود نیست. بنابراین پس از مطالعه و بررسی این نوشتار برای تکمیل اطلاعات تاریخی و کمک به بهبود تاریخ‌نگاری محلی منطقه مساعدت همگانی را می‌طلب.

۵. در برخی جاها از واژه «و...» استفاده گردید. است نشانگر این است که موضوعات دیگری وجود داشته که عمق تحقیقات و مطالعات در این سقف زمانی پاسخ نداده است و منتظر ارائه‌ی اطلاعات گردیده هستیم.

۶. در پایان منابع و مآخذ افراد مورد مصاحبه از فامیل‌های مختلف پیرامون ارائه آمار و جمعیت منطقه جلیل بیان گردیده است.

۷. خانواده‌هایی که در حال حاضر در حوزه جلیل سردسیر کنونی و طایفه جلیل مشهورند چندین نسل متوالی را با هم سپری کردند و مکان رشد و طول حیاتشان را در این جغرافیا سپری کرده‌اند. یعنی از زمانی که جمعیت جلیل کنونی از پانزده خانوار تجاوز نمی‌کرد. پس طرح برخی مسائل مبنی بر تقسیم نژادی و ایجاد فاصله اجتماعی (پررنگ کردن خون و نژاد) ناشی از دو عامل است:

- (۱) ناآگاهی از تاریخ و پژوهش بویژه در حوزه تاریخ محلی.
- (۲) ناشی از جهل فرهنگی است که بستر توسعه و پیشرفت را متوقف می‌کند.
۸. قوم جلیل اکنون در استان‌های فارس، خوزستان، کرمانشاه، خراسان، چهارمحال بختیاری، همدان، بوشهر، مازندران و... پراکنده است که در پژوهشی جدید با استفاده از فرصت‌های جدید به آن می‌پردازیم.
۹. نقش جلیل در دفاع مقدس در پایان به صورت خلاصه اشاره شده، اما چون کسان دیگری در حال انجام این کار می‌باشند از بیان و تشریح کامل آن خودداری کردم.
۱۰. ملاک ترتیب اولادها (فامیل‌ها) بر اساس آمار و جمعیت بوده است.
۱۱. عکس‌ها و تصاویر نماد و معرف عملکرد و تخصص افراد در بخش‌های مختلف پژوهش است.